

Til nr. 17.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 14 og 15.

Til nr. 18.

Den foreslåede bestemmelse har sit forbillede i landsbyggelevens § 61 og by- og landzonelovens § 10 og tilsigter at forhindre, at eventuelle betingelser for en tilladelse bortfalder ved en tvangsauktion over ejendommen.

Til § 2.

Inden for landbolovgivningens findes der fremdeles bestemmelser, der nærmere regulerer adgangen til at give landbrugsejendomme i brug. Disse bestemmelser indeholdes foruden i statshusmandsloven i 2 love fra 1952, nemlig lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje og lov nr. 241 af 7. juni 1952 om brug af visse ejendomme og boliger på landet.

Lov 240/1952 („Pligthusloven“) omfatter dels visse landbrugsejendomme, der har et tilliggende under 1 td. hartkorn, og som uden oprindelig at have været fæstepligtige dog fra gammel tid har været undergivet regler, hvorefter de ikke uden tilladelse fra særlige myndigheder måtte gives i brug på anden måde end i livsfæste eller i leje eller forpagtning på mindst otte år, dels visse landbrugsejendomme, der har et tilliggende på 1 td. hartkorn eller derover, men under 2 tdr. hartkorn, og hører under et gods uden at være beliggende på tidligere hovedgårdsjord og uden i sin tid at være udtaget til fri rådighed. Loven fastsætter, at disse ejendomme fremdeles skal gives i brug på mindst otte år ad gangen, og hver gang brugsperioden udløber, har brugeren ret til at kræve forlængelse for nye otte år. Dør brugeren, går denne ret over på hans efterlevende ægtefælle.

Loven omfattede oprindelig ca. 800 ejendomme, og dens hovedformål var at søge disse overført til selveje. Loven tilbød derfor forskellige fordele for de ejere, som solgte deres pligthuse til brugeren eller staten inden 1. april 1959. Der er nu kun ganske få ejendomme tilbage, der omfattes af denne særlige lov, og lovens formål må i alt væsentligt siges at være opfyldt.

Det foreslås derfor, at loven ophæves, dog således, at de tilbageværende brugeres og disses ægtefællers ret til at kræve brugsretten fornyet for deres livstid, bevares.

Lov 241/1952, Afsnit A: („Brugshusloven“) omfatter en gruppe ejendomme, der har et tilliggende under 1 td. hartkorn. Lovens regler kommer til anvendelse, hvis ejeren ikke har bopæl på ejendommen, og han eller hans ægtefælle ejer andre landbrugsejendomme, eller en af dem driver en landbrugsejendom inden for en afstand på 5 km. Hvis ejeren selv bor på ejendommen, finder reglerne derimod ikke anvendelse. Antallet af ejendomme, der omfattes af lovens bestemmelser, er derfor ganske ubestemt.

Lovens § 2 fastsætter, at disse ejendomme skal gives i brug enten for et bestemt åremål, mindst otte år, til udløb en 1. marts eller en 1. april, eller for brugerens levetid. Pligten til at oprette et brugsforhold indtræder umiddelbart ved ejendommens erhvervelse eller ved etablering af de omstændigheder, der skaber brugshuspligt.

Når loven kun omfatter landbrugsejendomme, der har et tilliggende under 1 td. hartkorn, har det sin forklaring i, at man ved bestemmelseens tilblivelse var af den opfattelse, at faren for ulovlig samdrift eller camoufleret nedlægning var størst ved småbrug. På baggrund af den ændrede indstilling overfor samdriftsproblemet, som er kommet til udtryk i landbrugsloven af 1967, er der næppe længere grundlag for at opretholde denne særlige lovgivning. Det foreslås derfor, at loven ophæves, dog således at de i henhold til loven indgåede brugskontrakter bevarer gyldighed, indtil de udløber.

Reglerne i lovens afsnit B angår overdragelse af brugen af mindre landbrugsejendomme, der størrelsesmæssigt svarer til de ejendomme, der omfattes af lovens afsnit A, men som hverken omfattes af reglerne om pligt- og brugshuse eller af reglerne om tjenestehuse i lovens afsnit D. Det kan ikke anses for påkrævet at opretholde særregler til beskyttelse af denne kategori af mindre landbrugsejendomme, der efter den målestok, der i dag må anlægges, næppe i almindelighed kan anses for egnede til opretholdelse på længere sigt som selvstændige landbrugsbedrifter.

Det bemærkes, at de resterende afsnit i loven, d. v. s. lovens afsnit C om overdragelse af brugen af visse arbejderboliger på landet og lovens afsnit D om brugen af tjenestehuse, er indarbejdet i det for Folketinget fremsatte forslag til ændring af lov om opførelse af arbejderboliger på landet.